

ЗАКОН
за прилагане на Регламент (ЕС) 2022/1854 на Съвета от 6 октомври 2022 г.
относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията

Глава първа
ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 1. Този закон урежда мерките по прилагане на Регламент (ЕС) 2022/1854 на Съвета от 6 октомври 2022 г. относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията.

Чл. 2. Законът урежда прилагането на следните мерки:

1. мерки относно пазара на електроенергия по Глава II от Регламент (ЕС) 2022/1854;

2. мярка по отношение на отраслите на суровия нефт, природния газ, въглищата и нефтопреработването по Глава III от Регламент (ЕС) 2022/1854.

Глава втора
МЕРКИ ОТНОСНО ПАЗАРА НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯ ПО ГЛАВА II ОТ
РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2022/1854

Чл. 3. (1) Производителите на електрическа енергия внасят във Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ целеви вноски от приходите си без данък върху добавената стойност от всяка сделка, сключена по свободно договорени цени. Размерът на целевата вноска от всяка сделка се изчислява като разлика между получените приходи по свободно договорени цени (постигната пазарна цена) по съответната сделка без данък върху добавената стойност, намалени с пълната производствена себестойност, формираща разходите за произведеното за съответната сделка количество електрическа енергия без данък върху добавената стойност, включваща и необходимите средства за обслужване на заеми, за реализиране на инвестиции и ремонти без данък върху добавената стойност, гарантиращи дългосрочната експлоатация на производствените мощности, както и 10 на сто норма на възвращаемост на капитала, но не повече от референтните стойности за съответния тип производител, посочени в Приложение № 1.

(2) Производителите с договор за компенсиране с премии, действащ към **1 юли 2021г.**, внасят във Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ целеви вноски от приходите си без данък върху добавената стойност от всяка сделка, сключена по свободно договорени цени. Размерът на целевата вноска от всяка сделка се изчислява като разлика между получените приходи по свободно договорени цени (постигната пазарна цена) по съответната сделка без данък върху добавената стойност, намалени с прогнозната пазарна цена по ценовото решение на Комисията за енергийно и водно регулиране, с което е определена действащата премия за съответния производител. Производители, за които определеният с това ценово решение размер на премията е 0,00 лв./MWh без данък върху добавената стойност, внасят целеви вноски, определени при условията по ал. 1.

(3) За производители по ал. 2, които продават цялата или част от произведената от тях електрическа енергия чрез координатор на балансираща група на организиран борсов пазар на електрическа енергия, механизмът по ал. 2 се прилага спрямо координатора на балансираща група.

(4) Производителите с договори за изкупуване по преференциални цени внасят във Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ целеви вноски от приходите си без данък върху добавената стойност от всяка сделка, сключена по свободно договорени цени. Размерът на целевата вноска от всяка сделка се изчислява като разлика между получените приходи по свободно договорени цени (постигната пазарна цена) по съответната сделка без данък върху добавената стойност, намалени с преференциалната цена по договора за изкупуване. За производителите, които продават цялата или част от произведената от тях електрическа енергия чрез координатор на балансираща група на организиран борсов пазар на електрическа енергия, механизмът се прилага спрямо координатора на балансираща група.

(5) Търговците на електрическа енергия в т.ч. Общественият доставчик внасят във Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ целеви вноски от приходите си без данък върху добавената стойност от всяка сделка сключена по свободно договорени цени. Размерът на целевата вноска от всяка сделка се изчислява като разлика между получения приход без данък върху добавената стойност и покупната цена за количество електрическа енергия, увеличена с 5 на сто за сключени сделки с клиенти на едро по смисъла на т. 27в от допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката и 15 на сто за сключени сделки с крайни клиенти по смисъла на т. 27д от допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката.

(6) Целевите вноски по ал. 1 - 5 се дължат за сделки с място на изпълнение на територията на страната, вътреобщностни доставки и износ.

(7) Производителите на електрическа енергия по ал. 1 - 4, координаторите на балансиращи групи по ал. 3 и 4 и търговците на електрическа енергия и Общественият доставчик по ал. 5 до 15-то число на текущия месец:

1. подават във Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ декларация по образец, утвърден от министъра на финансите, за всичките си приходи от продадена електрическа енергия по свободно договорени цени, както и за дължимите целеви вноски по ал. 1 - 5 за предходния месец;

2. внасят във Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ целевите вноски по ал. 1 - 5 за предходния месец.

(8) Целевите вноски по ал. 1 - 5 се признават за текущи разходи за дейността за целите на данъчното облагане на производителите, търговците на електрическа енергия и Общественият доставчик.

Чл. 4. (1) Целевите вноски по чл. 3, ал. 1 - 5 се използват за покриване на разходи по чл. 3бб, ал. 1, т. 4 от Закона за енергетиката по приети от Министерския съвет програми.

(2) Подпомаганите небитови потребители следва да работят в посока инвестиции в технологии за декарбонизация, включително енергия от възобновяеми източници, или преки инвестиции в производството на енергия от възобновяеми източници, или за инвестиции в енергийна ефективност.

(3) Мерките, включващи компенсации за засегнатите участници на пазара включително намаляване на разходите за закупуване на енергия от крайните потребители на енергия се предоставят за определени обеми на потребление и се

обвързват с постигане на осезаемо намаляване на търсенето в допълнение към очакваното нормално потребление и в частност - подпомагане постигането на обвързващата цел за намаляване на търсенето с 5 на сто през върховите часове.

Чл. 5. Вноските по чл. 3, ал. 1 - 5 са публични държавни вземания, които подлежат на принудително изпълнение от публичен изпълнител по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. Актът за установяване на вземането се издава от председателя на фонда и подлежи на предварително изпълнение.

Чл. 6. За невнесените в срок целеви вноски чл. 3, ал. 1 - 5 се дължат лихви съгласно Закона за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания.

Чл. 7. Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ може да прихваща вземанията си за вноски по чл. 3, ал. 1 - 5 срещу задължението си за заплащане на премия по чл. 36и от Закона за енергетиката въз основа на акт за прихващане на вземанията, издаден от председателя на фонда.

Глава трета

МЯРКА ПО ОТНОШЕНИЕ НА ОТРАСЛИТЕ НА СУРОВИЯ НЕФТ, ПРИРОДНИЯ ГАЗ, ВЪГЛИЩАТА И НЕФТОПРЕРАБОТВАНЕТО ПО ГЛАВА III ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2022/1854

Чл. 8. Дружествата и местата на стопанска дейност от Съюза, извършващи дейност в отраслите на суровия нефт, природния газ, въглищата и нефтопреработването внасят задължителна временна солидарна вноска за генерираните свръхпечалби.

Чл. 9. Основата за определяне на временната солидарна вноска за лицата по чл. 8 се определя съгласно член 15 от Регламент (ЕС) 2022/1854 при спазване изискванията за определяне на данъчната печалба за 2022 г. съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане. Четирите данъчни периода за целите на изчисляване на временната солидарна вноска са 2018, 2019, 2020 и 2021 години.

Чл. 10. Ставката на временната солидарна вноска по чл. 8 е 33 на сто.

Чл. 11. Временната солидарна вноска се декларира и внася по реда и в срока за подаване на годишната данъчна декларация по чл. 92 от Закона за корпоративното подоходно облагане. За невнесената в срок временна солидарна вноска се дължат лихви съгласно Закона за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания

Чл. 12. Временната солидарна вноска по чл. 8 се признава за текущ разходи за дейността за целите на данъчното облагане.

Чл. 13. Временната солидарна вноска е публично държавно вземане, което подлежи на принудително изпълнение от публичен изпълнител по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

Чл. 14. Постъпленията от временната солидарна вноска се използват съгласно член 17 от Регламент (ЕС) 2022/1854 за покриване на разходи по приети от Министерския съвет програми.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този закон:

1. „дружество от Съюза“, „място на стопанска дейност“ и „дружества и места на стопанска дейност от Съюза, извършващи дейност в отраслите на суровия нефт,

природния газ, въглищата и нефтопреработването“ са тези по смисъла на Регламент (ЕС) 2022/1854.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Отменят се § 23 и 24 от преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г. (ДВ, бр. 52 от 2022 г.).

§ 3. Законът влиза в сила ...

Приложение № 1

Референтни стойности по типове производители за определяне размер на целева вноса по т. 1	
Тип производител	Референтна стойност лв./MWh
Производител на електрическа енергия от атомна електрическа централа	180.00
Производител на електрическа енергия от кондензационна електрическа централа на въглища	180.00 + Цена на емисионни квоти лв./тон *1.3 (средномесечна цена)
Производител на електрическа енергия от ВЕЦ с инсталирана мощност над 10 MW	100.00
Производител на електрическа енергия по т.2 с размер на премията е 0,00 лв./MWh без ДДС	Определената с решение на КЕВР преференциална цена, съгласно договора за компенсиране с премии
Производител на електрическа енергия от ВИ без договор за компенсиране с премии	320.00